

Rezolucja Europejskiego Komitetu Regionów – Europejski semestr 2016 i roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2017 r.

(2017/C 088/02)

Dokument przedłożony przez grupy polityczne PES, EPL, ALDE i EA.

EUROPEJSKI KOMITET REGIONÓW (KR)

- uwzględniając główne dokumenty w ramach europejskiego semestru 2016, a mianowicie roczną analizę wzrostu gospodarczego, sprawozdania dotyczące poszczególnych krajów, krajowe programy reform oraz zalecenia dla poszczególnych krajów,
- uwzględniając projekt sprawozdania Parlamentu Europejskiego „Europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej: realizacja priorytetów na rok 2016” (2016/2101(INI)),

Ożywienie inwestycji

1. Przypomina, że w porównaniu z 2007 r. inwestycje publiczne i prywatne spadły w UE o ok. 15 %, a w niektórych państwach członkowskich nawet o 50 %, z powodu kryzysu gospodarczego i środków konsolidacji budżetowej. Podkreśla, że kilka lat niedoinwestowania pod rząd (luka inwestycyjna) stanowi poważny problem dla konkurencyjności i spójności Europy, a tym samym jej zdolności do zapewnienia zrównoważonego wzrostu i miejsc pracy.
2. Podkreśla, że 40 % zaleceń dla poszczególnych krajów na 2016 r. dotyczy przeszkód dla inwestycji, w których usunięciu mogą pomóc władze lokalne i regionalne ⁽¹⁾. Są to przeszkody takie jak niska jakość administracji publicznej i brak koordynacji; niedopasowanie zadań i zasobów finansowych władz samorządowych; uciążliwe regulacje w dziedzinie inwestycji prywatnych; korupcja; brak wykwalifikowanej siły roboczej i odpowiedniej infrastruktury transportowej. Zapowiada, że kwestie te zostaną również poruszone w opinii KR-u „Likwidacja luki inwestycyjnej: jak uporać się z wyzwaniem?”.
3. Przypomina o swojej deklaracji „Inwestować i łączyć” ⁽²⁾, przyjętej 9 lipca 2016 r. w Bratysławie podczas 7. Europejskiego Szczytu Regionów i Miast, w której skupiono się na wadze usunięcia przeszkód uniemożliwiających wykorzystanie olbrzymiego potencjału inwestycyjnego miast, regionów i obszarów wiejskich w Europie, a także na roli władz lokalnych i regionalnych w zapewnianiu innowacyjnej infrastruktury i usług z myślą o wspieraniu inwestycji i poprawie jakości życia obywateli UE.
4. Jest zaniepokojony faktem, że ok. 60 % respondentów ostatniej ankiety KR-u wśród władz lokalnych i regionalnych ⁽³⁾ odnotowało spadek bądź stagnację tak inwestycji publicznych, jak i prywatnych na przestrzeni ostatnich 12 miesięcy. Jeśli znajdzie się potwierdzenie dla tych odczuć, będzie to oznaczać, że niedoinwestowanie sięgające początków kryzysu gospodarczego nadal ma miejsce.
5. Jak wynika z tej ankiety, finansowanie inwestycji publicznych pozostaje problemem dla ok. dwóch trzecich władz lokalnych i regionalnych, częściowo z powodu ich niewystarczających zdolności do prawidłowego zaplanowania inwestycji publicznych, wykorzystania instrumentów finansowych, przedłożenia EBI projektów oraz nawiązania partnerstw publiczno-prywatnych.
6. Z zadowoleniem przyjmuje pozytywne wyniki Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS) dotyczące przede wszystkim segmentu przeznaczanego dla MŚP. Jednocześnie wzywa do poprawy dodatkowości segmentu EFIS przeznaczanego na infrastrukturę i innowacje oraz równowagi geograficznej EFIS, także poprzez zachęcanie do opracowywania regionalnych strategii inwestycyjnych oraz wykorzystanie platform inwestycyjnych, tak aby wszystkie regiony, zwłaszcza słabiej rozwinięte, mogły na tym skorzystać.
7. Z zadowoleniem przyjmuje propozycję rozszerzenia i wzmocnienia Europejskiego Funduszu na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS). Będzie to tematem oddzielnej opinii Komitetu. Oczekuje dalszych usprawnień w dziedzinie dodatkowości, zasięgu geograficznego i sektorowego oraz przejrzystości. Powtarza apel o dokonanie odpowiedniej oceny wyników EFIS, zwłaszcza synergii z europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi oraz dotychczasowego wkładu w spójność terytorialną. Oczekuje na ściślejszą współpracę z Parlamentem Europejskim podczas monitorowania wdrażania EFIS.

⁽¹⁾ KR, „2016 European Semester, Territorial analysis of the Country-specific Recommendations” [Europejski semestr 2016, analiza terytorialna zaleceń dla poszczególnych krajów], sprawozdanie Komitetu Sterującego Platformy Monitorowania Strategii „Europa 2020”.

⁽²⁾ <http://www.cor.europa.eu/bratislavasummit/>.

⁽³⁾ Ankieta KR-u „Przeszkody w inwestycjach na szczeblu lokalnym i regionalnym”, lipiec 2016 r.

8. Podkreśla, że trzy czwarte respondentów ankiety KR-u na temat przeszkód w inwestycjach nie wiedziało o możliwościach oferowanych przez EFIS ani o jego platformach inwestycyjnych. Trzeba więc lepiej informować wszystkie zainteresowane podmioty.
9. Odnotowuje, że mniejsze regiony i gminy, a także regiony cierpiące z powodu poważnych i trwałych niekorzystnych warunków przyrodniczych lub demograficznych, w tym najbardziej na północ wysunięte regiony o bardzo niskiej gęstości zaludnienia oraz regiony wyspiarskie i górskie, często nie są w stanie skorzystać z EFIS z uwagi za wysokie progi minimalnej wartości wspieranych inwestycji. Ma nadzieję, że progi te zostaną obniżone podczas przeglądu EFIS.
10. Zaznacza, że możliwości techniczne potencjalnych promotorów projektów na poziomie lokalnym i regionalnym należy wzmocnić za pośrednictwem Europejskiego Centrum Doradztwa Inwestycyjnego, szczególnie w odniesieniu do zaprojektowania i ustanowienia platform inwestycyjnych.
11. Podkreśla, że regionalne strategie inwestycyjne powinny opierać się na świadomości, że zmiany gospodarcze i technologiczne gwałtownie przeobrażają nasze społeczeństwa i obszary. W tym kontekście kieruje uwagę na potrzebę promowania inwestycji w gospodarkę niskoemisyjną i gospodarkę o obiegu zamkniętym oraz wspierania współkonsumpcji i gospodarki dzielenia się, pozwalających obniżyć koszty wdrażania innowacyjnych działań, ułatwiających świadczenie obywatelom usług publicznych i prywatnych oraz usprawniających działania sektora publicznego.
12. Podkreśla znaczenie zachęcania władz lokalnych i regionalnych do wykorzystywania strategii inteligentnej specjalizacji oraz europejskich partnerstw w celu realizacji wspólnych strategicznych priorytetów rozwoju.
13. Podkreśla, że polityka spójności pozostaje głównym narzędziem inwestycyjnym UE, zwłaszcza w słabiej rozwiniętych państwach i regionach. Chciałby, aby zapewniono większą komplementarność tej polityki z Europejskim Funduszem na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS).
14. Przywołuje swą opinię w sprawie śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych (WRF), w której stwierdza się, że brak środków na płatności w ramach WRF na lata 2014–2020 mógłby spowodować ryzyko, że Komisja nie będzie w stanie wywiązać się ze swoich zobowiązań, co doprowadziłoby do zaległości płatniczych mających negatywny wpływ na realizację programów operacyjnych w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.
15. Uważa, że w kontekście przeglądu funduszy strukturalnych rządy krajowe mogłyby uzyskać prawo do przeznaczenia części funduszy europejskich na projekty dotyczące obszarów dotkniętych zaburzeniem równowagi hydrogeologicznej oraz na podjęcie działań w przypadku poważnych klęsk żywiołowych.

Kontynuacja reform strukturalnych oraz prowadzenie odpowiedzialnej polityki budżetowej

16. Podkreśla, że ponad połowa zaleceń dla poszczególnych krajów na 2016 r., skierowana do 26 krajów, ma charakter terytorialny, tzn. jest powiązana z wyzwaniami, które dotyczą niektórych regionów lub miast bardziej niż innych, i/lub zadanie realizacji tych zaleceń spoczywa na niższych niż krajowy szczeblach sprawowania rządów.
17. Należy przypomnieć, że w swojej opinii w sprawie reakcji UE na wyzwania demograficzne KR podkreślał związek, jaki powinien zachodzić między zmianami demograficznymi a europejskim semestrem, podkreślając potrzebę wymiaru terytorialnego tegoż semestru. Samorządy lokalne i regionalne muszą być istotnymi podmiotami w działaniach podejmowanych w ramach europejskiego semestru w celu stawienia czoła wyzwaniom demograficznym, a także muszą być uwzględniane w zaleceniach formułowanych dla państw członkowskich z myślą o przeciwdziałaniu tym wyzwaniom.
18. Podkreśla, że KR konsekwentnie sprzeciwiał się określonej w art. 23 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów warunkowości makroekonomicznej we wdrażaniu polityki spójności, gdyż oznaczałaby ona karanie miast i regionów w związku z niedopełnieniem przez państwo członkowskie zobowiązań wynikających z paktu stabilności i wzrostu. W tym kontekście obawia się, że zawieszenie finansowania z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych dla Hiszpanii i Portugalii miałoby negatywne skutki dla, już i tak znacznie opóźnionej, realizacji programów operacyjnych. Ponadto anulowanie sankcji w ramach procedury nadmiernego deficytu budżetowego (rozporządzenie nr 1173/2011 w sprawie skutecznego egzekwowania nadzoru budżetowego) przy jednoczesnym rozważaniu sankcji na mocy art.23 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów byłoby wzajemnie sprzeczne. Jednocześnie podkreśla potrzebę bardziej należytego zarządzania gospodarczego na szczeblu krajowym, co jest warunkiem wstępnym skutecznego wykorzystywania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.
19. Ponawia swój apel, by inwestycje podejmowane przez władze lokalne i regionalne w ramach funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności zostały wyłączone z obliczeń dotyczących deficytu budżetowego i długu publicznego państw UE.

20. Podkreśla, że prawie 40 % zaleceń dla poszczególnych krajów na 2016 r., dotyczące 20 państw członkowskich, odnosi się do kwestii związanych z potencjałem administracyjnym w zakresie reform strukturalnych i usuwania przeszkód dla inwestycji, zwłaszcza na poziomie niższym niż krajowy. Uznaje, że potencjał administracyjny powinien zostać uwolniony głównie poprzez utworzenie skutecznych struktur administracyjnych. Przypomina swą propozycję dotyczącą proponowanego programu wspierania reform strukturalnych, by opracować jeden strategiczny dokument określający priorytety i kryteria w celu skoordynowania wszystkich finansowanych przez UE środków służących budowaniu potencjału.

21. Podkreśla, że Komisja powinna rozważyć zaproponowanie mechanizmu zdolności fiskalnej dla strefy euro z myślą o realizacji polityki antycyklicznej i przyspieszeniu ożywienia gospodarczego. Zapowiada, że w nadchodzących miesiącach wyda opinię w tej sprawie.

22. Uznaje wagę wyzwań społecznych i związanych z rynkiem pracy; wspiera włączenie przez Komisję wskaźników społecznych do procedury dotyczącej zakłóceń równowagi makroekonomicznej.

Semestr europejski i roczna analiza wzrostu gospodarczego na 2017 r.

23. Odnotowuje niski poziom wykonania zaleceń dla poszczególnych krajów i zauważa, że wszystkie poziomy sprawowania rządów powinny być zaangażowane w bardziej intensywne starania o poprawę tej sytuacji. Stwierdza, że niektóre wyzwania wymagają wysiłków w długim okresie, co pokazuje fakt, że około trzy czwarte zaleceń z 2016 r. dotyczących spraw terytorialnych przedstawiono już w 2015 r., a dwie trzecie tych zaleceń już w 2014 r.

24. Podkreśla, że jak potwierdziły w tym roku zarówno krajowe programy reform, jak i zalecenia dla poszczególnych krajów, zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych w semestr ogranicza się głównie do fazy wdrażania tych strategii politycznych, podczas gdy władze te powinny stać się partnerami także w opracowywaniu tych strategii. Akcentuje, że udział władz lokalnych i regionalnych na wczesnym etapie znacznie zwiększyłby wskaźnik wykonania zaleceń, pomógłby w zaradzeniu rosnącym różnicom regionalnym, sprzyjałby większemu poczuciu współodpowiedzialności na poziomie lokalnym oraz wzmocniłby zaufanie w państwach członkowskich i między nimi.

25. Zamierza zaproponować kodeks postępowania dotyczący angażowania władz lokalnych i regionalnych w europejski semestr w sposób szanujący różnice między państwami i nastawiony na unikanie zbędnego obciążenia administracyjnego, co przyczyni się do wcielania w życie podejścia zgodnego z zasadami lepszego sprawowania rządów. Wskazuje, że kodeks ten musi odzwierciedlać różnorodność i porządek konstytucyjny państw członkowskich.

26. Apeluje, by roczna analiza wzrostu na 2017 r. skupiała się przede wszystkim na wyzwaniach demograficznych, które wymagają także odpowiednich działań gospodarczych i finansowych mających na celu prawidłową i zrównoważoną integrację migrantów na terytorium unijnym.

27. Podkreśla, że europejski semestr musi odnosić się do długoterminowych wielopoziomowych ram politycznych, jakie stanowi obecnie strategia „Europa 2020”. Przyjmuje z zadowoleniem zapowiedź Komisji Europejskiej dotyczącą rychłego nakreślenia polityk UE dotyczących zrównoważonego rozwoju oraz podkreśla potrzebę dostosowania przyszłej strategii wzrostu UE do zaktualizowanej wizji terytorialnej.

28. Zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz przewodniczącemu Rady Europejskiej i prezydencji słowackiej w Radzie UE.

Bruksela, 12 października 2016 r.

Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Regionów

Markku MARKKULA